

TẬP ĐỌC

MỘT NGƯỜI CHÍNH TRỰC

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc lưu loát, trôi chảy toàn bài. Biết đọc truyện với giọng kể thông thả, rõ ràng. Đọc phân biệt lời các nhân vật, thể hiện rõ sự chính trực, ngay thẳng của Tô Hiến Thành.

2. Hiểu nội dung, ý nghĩa truyện : ca ngợi sự chính trực, thanh liêm, tấm lòng vì dân vì nước của Tô Hiến Thành – vị quan nổi tiếng cương trực thời xưa.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

– Tranh minh hoạ bài đọc trong SGK. Thêm tranh ảnh đền thờ Tô Hiến Thành ở quê ông (nếu có).

– Bảng giấy (hoặc bảng phụ) viết câu, đoạn văn cần hướng dẫn HS đọc.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ : GV kiểm tra 2 HS tiếp nối nhau đọc truyện *Người ăn xin*, trả lời câu hỏi 2, 3, 4 trong SGK.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu chủ điểm mới và bài đọc

– GV giới thiệu chủ điểm *Măng mọc thẳng*, tranh minh hoạ. (Măng non là biểu tượng của thiếu nhi, của đội viên Thiếu niên Tiên phong, cũng là tượng trưng cho tính trung thực, vì bao giờ măng cũng mọc thẳng. Thiếu nhi là thế hệ măng non của đất nước cần trở thành những con người trung thực.)

– Giới thiệu truyện đọc mở đầu chủ điểm : Trong lịch sử dân tộc ta, có nhiều tấm gương đáng khâm phục về sự chính trực, ngay thẳng. Câu chuyện *Một người chính trực* các em học hôm nay sẽ giới thiệu với các em một danh nhân trong lịch sử dân tộc ta – ông Tô Hiến Thành.

2. Luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– HS tiếp nối nhau đọc 3 đoạn truyện – đọc 2 – 3 lượt.

Đoạn 1 : Từ đầu đến *Đó là vua Lý Cao Tông*.

Đoạn 2 : Tiếp theo đến *tới thăm Tô Hiến Thành được*.

Đoạn 3 : Phần còn lại.

GV kết hợp sửa lỗi phát âm và cách đọc cho HS (chú ý các từ ngữ : *di chiếu, tham tri chính sự, gián nghị đại phu...* ; nghỉ hơi đúng (nhẹ, tự nhiên) giữa các cụm từ trong câu dài : *Còn gián nghị đại phu Trần Trung Tá / do bận nhiều công việc / nên không mấy khi tới thăm Tô Hiến Thành được* ; giúp HS hiểu nghĩa các từ được chú thích cuối bài.

- HS luyện đọc theo cặp.
- Một, hai em đọc cả bài.
- GV đọc diễn cảm toàn bài :

+ Phần đầu : Đọc với giọng kể thông thả, rõ ràng. Nhấn giọng những từ ngữ thể hiện tính cách của Tô Hiến Thành, thái độ kiên quyết tuân theo di chiếu của vua (*chính trực, nhất định không nghe...*).

+ Phần sau, lời Tô Hiến Thành : Đọc với giọng điềm đạm nhưng dứt khoát, thể hiện thái độ kiên định.

b) Tìm hiểu bài

- HS đọc thành tiếng, đọc thầm đoạn văn từ đầu đến *Đó là vua Lý Cao Tông*, trả lời các câu hỏi sau (GV có thể cho HS trả lời một số câu hỏi phụ) :

+ *Đoạn này kể chuyện gì ?* (Thái độ chính trực của Tô Hiến Thành đối với chuyện lập ngôi vua.)

+ *Trong việc lập ngôi vua, sự chính trực của Tô Hiến Thành thể hiện như thế nào ?* (Tô Hiến Thành không nhận vàng bạc đút lót để làm sai di chiếu của vua đã mất. Ông cứ theo di chiếu mà lập thái tử Long Cán lên làm vua.)

- HS đọc đoạn 2, trả lời câu hỏi : *Khi Tô Hiến Thành ốm nặng, ai thường xuyên chăm sóc ông ?* (Quan tham tri chính sự Vũ Tán Đường ngày đêm hầu hạ ông.)

- HS đọc đoạn 3, trả lời các câu hỏi sau :

+ *Tô Hiến Thành tiến cử ai thay ông đứng đầu triều đình ?* (Quan gián nghị đại phu Trần Trung Tá.)

+ *Vì sao Thái hậu ngạc nhiên khi Tô Hiến Thành tiến cử Trần Trung Tá ?* (Vì Vũ Tán Đường lúc nào cũng ở bên giường bệnh Tô Hiến Thành, tận tình chăm sóc ông nhưng lại không được tiến cử, còn Trần Trung Tá bận nhiều công việc nên ít khi tới thăm ông, lại được tiến cử.)

+ *Trong việc tìm người giúp nước, sự chính trực của ông Tô Hiến Thành thể hiện như thế nào ?* (Cử người tài ba ra giúp nước chứ không cử người ngày đêm hầu hạ mình.)

+ *Vì sao nhân dân ca ngợi những người chính trực như ông Tô Hiến Thành ?* (HS phát biểu. GV chốt lại : Vì những người chính trực bao giờ cũng đặt lợi ích của đất nước lên trên lợi ích riêng. Họ làm được nhiều điều tốt cho dân, cho nước.)

c) Hướng dẫn HS đọc diễn cảm

– Bốn HS tiếp nối nhau đọc 4 đoạn của bài. GV hướng dẫn các em tìm giọng đọc và thể hiện đúng giọng đọc phù hợp với nội dung từng đoạn (theo gợi ý ở mục 2.a : phần đọc diễn cảm).

– GV hướng dẫn HS luyện đọc và thi đọc diễn cảm đoạn đối thoại sau theo cách phân vai (người dẫn chuyện, Đỗ thái hậu, Tô Hiến Thành) :

Một hôm, Đỗ thái hậu và vua tới thăm ông, hỏi :

– Nếu chẳng may ông mất thì ai là người sẽ thay ông ?

Tô Hiến Thành không do dự, đáp :

– Có giám nghị đại phu Trần Trung Tá.

Thái hậu ngạc nhiên / nói :

– Vũ Tán Đường hết lòng vì ông, sao không tiến cử ?

Tô Hiến Thành tâu :

– Nếu Thái hậu hỏi người hầu hạ giỏi / thì thần xin cử Vũ Tán Đường, còn hỏi người tài ba giúp nước, thần xin cử Trần Trung Tá.

Chú ý : Lời Tô Hiến Thành cương trực, thẳng thắn. Lời Thái hậu ngạc nhiên.

3. Củng cố, dặn dò : GV nhận xét tiết học. Yêu cầu HS về nhà cùng các bạn tiếp tục luyện đọc truyện trên theo cách phân vai.